

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____ Оксана ВЕЛЬГАС

29.08.2026 р.

**План заходів,
спрямований на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
та будь-яким проявам насилля**

**ОПОРНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ
НОВОСЕЛИЦЬКОГО ЛІЦЕЮ
Полонської міської ради Полонської міської територіальної громади
Хмельницької області**

на 2026/2027 навчальний рік

ПЛАН ЗАХОДІВ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ) В НОВОСЕЛИЦЬКОМУ ЛІЦЕЇ НА 2026/2027 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Концептуальні засади та нормативно-правове забезпечення

Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища у 2026/2027 навчальному році є стратегічним пріоритетом Новоселицького ліцею, що забезпечує якість освітнього процесу, психологічне благополуччя та захист ментального здоров'я кожного здобувача освіти. В умовах сучасних викликів діяльність закладу спрямована на забезпечення недоторканності особистості та поваги до людської гідності як основоположної цінності.

Нормативно-правова база розробки Плану:

- Закони України «Про освіту» (ст. 30, 53, 54 щодо протидії булінгу), «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства»;
- Наказ МОН України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»;
- Лист МОН України «Щодо організації освітнього процесу та забезпечення психологічного супроводу в закладах освіти у 2026/2027 н.р.»;
- Статут та внутрішні правила розпорядку Новоселицького ліцею.

Цей План базується на принципах системності, інклюзивності, людиноцентризму та міжвідомчого партнерства, спрямовуючи зусилля педагогічного колективу, батьківської громади та учнівського самоврядування на превенцію насилля й формування екосистеми психологічної підтримки.

Ключові стратегічні цілі на 2026/2027 н.р.:

1. **Утвердження культури гідності та рівності:** Забезпечення принципу нульової толерантності до будь-яких форм дискримінації, пасивної агресії, кібербулінгу чи психологічного тиску через систематичне впровадження антибулінгових практик у щоденний Освітній процес.

2. **Розвиток медіативних та соціально-емоційних компетентностей:** Оволодіння учнями й педагогами навичками ненасильницького спілкування (ННС), емпатії, алгоритмами саморегуляції та мирного (медіативного) розв'язання шкільних конфліктів.

3. **Консолідація суб'єктів освітнього процесу («Ліцей — Родина — Громада»):** Розбудова ефективної взаємодії з батьківською спільнотою, ювенальною превенцією Національної поліції, соціальними службами та ІРЦ для раннього виявлення ризиків та здійснення комплексного профілактичного супроводу.

№	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
Моніторинг освітнього середовища закладу освіти				
1.	Поновлення бази інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах.	Практичний психолог, соціальний педагог	Вересень	Практичний психолог, соціальний педагог
2.	Самооцінка закладу освіти за показниками безпеки, комфортності, інклюзивності.	Усі категорії учасників освітнього процесу	2 рази на рік	Адміністрація ліцею, колектив закладу
3.	Спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти: ✓ анкетування учасників освітнього процесу; ✓ діагностика мікроклімату; ✓ згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; ✓ дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах.	Усі категорії учасників освітнього процесу	Упродовж року	Класні керівники, практичний психолог, соціальний педагог, педагог-організатор
4.	Аналіз поведінки учнів під час уроків (згідно зверненням та зауваженням у зошитах поведінки) задля попередження негативних вчинків та з'ясування причин даної поведінки.	5-11 класи	Щопонеділка	Соціальний педагог
5.	Систематичний аналіз причин відсутності здобувачів освіти, на основі даних результатів приймати відповідні рішення з метою зменшення пропусків навчання та для запобігання негативних емоцій при відвідуванні закладу освіти.	1-11 класи	Протягом року	Соціальний педагог
6.	Моніторинг активності та наявності контактних гарячі ліній в інформаційних зонах класів.	1-11 класи	Упродовж року	Соціальний педагог
7.	Вдосконалення механізмів звернення та поновлення інформаційних скриньок для повідомлень про випадки булінгу (цькування). Щотижнева перевірка наявності анонімних звернень.	Усі учасники освітнього процесу	Вересень Протягом року	Соціальний педагог
8.	Проведення занять з елементами тренінгу з розвитку навичок	1 – 4 класи	Протягом року	Класні керівники, психологічна служба

	спілкування та мирного вирішення конфліктів.			
9.	Проведення ранкових зустрічей (ранкове коло) з метою формування дружніх стосунків у класному колективі.	Усі учасники освітнього процесу	Протягом року	Класні керівники
10.	Акція «16 днів проти насилля» за окремим планом.	Усі учасники освітнього процесу	25.11 -10.12	Психологічна служба
11.	Підготовка звіту про виконання плану заходів про виконання з запобігання та протидії булінгу		Травень - червень	ЗДНВР

ВЕРЕСЕНЬ «БЕЗПЕЧНИЙ ПРОСТІР ТА ПЕРШІ ПРАВИЛА»

Адміністрація	Організаційно-правовий блок та діагностика ризиків Видання наказу згідно циклограми. Публічність та прозорість: Перевірка та оновлення на офіційному вебсайті закладу й інформаційних стендах Порядку подання заявок, зразка заяви про булінг та телефонів гарячих ліній. Управлінський контроль: Затвердження графіка чергування вчителів на перервах із фокусом на «сліпі зони» (роздягальні, коридори, їдальня, шкільне подвір'я).	
Початкова школа (1–4 класи)	Казкотерапевтична година спілкування «Як лісові звірята вчилися жити без образ» (створення картини «Правила нашого класу»).	Класні керівники
Середня школа (5–8 класи)	Інтерактивний воркшоп «Межі та повага: де закінчується жарт і починається булінг».	
Старша школа (9–11 класи)	Соціологічна лабораторія «Булінг, мобінг, хейтинг: юридичні кордони та наслідки для майбутнього».	
Класні керівники	Проведення годин спілкування «Правила нашої шкільної родини».	
Соціальний педагог	Анонімне опитування учнів 5–11 класів «Рівень безпеки та комфорту в ліцеї»; оновлення «скриньки довіри»..	СС
Практичний психолог	Моніторинг адаптації першокласників, 5-х класів, новоприбулих учнів.	СС, ПП
Робота з батьками	Практикум-знайомство на батьківських зборах «Як зберегти емоційний контакт із дитиною на початку навчального року».	
Педагог-організатор	Акція «Школа — простір дружби» Флешмоб-вітання: «Обійми або дай п'ять» при вході до ліцею (організовує учнівське самоврядування). Проект «Інтерактивна карта ліцею»: організація нанесення учнями на карту закладу маркерів «Безпечні та затишні місця нашого ліцею» (учні позначають на карті місця, де почуватися найкомфортніше). Робота з початковою ланкою: запуск щотижневого ігрового простору «Граємо разом на перервах» для учнів 1–4 класів (перерва)	
	Учнівське самоврядування (Лідерство)	

	- Медіація конфліктів: запуск та навчання шкільного «Патруля Дружби» (Шкільної служби медіації) для врегулювання суперечок за принципом «рівний-рівному» - Проведення засідання учнівського самоврядування «Як зробити наш ліцей простором без образ»	
	Активний відпочинок на перервах . Організація « Активних та безпечних перерв » (настільні ігри, зона артрелаксу, танцювальні флешмоби, ігрові куточки для початкової школи).	Протягом року
Завідувач бібліотеки	Облаштування « Зони перезавантаження » (м'які пуфи, куточки для читання чи спокійного спілкування).	
СПІВПРАЦЯ З ІНСПЕКТОРАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ		
Тематичний блок	«Реагування на випадки булінгу: алгоритм дій та міжвідомча взаємодія» (Звірка алгоритмів оперативної інформованості (повідомлення НП протягом 1 доби у разі надходження заяви), узгодження графіка спільних профілактичних рейдів)). Формат: Робоча зустріч адміністрації ліцею, психологічної служби та інспектора Ювенальної превенції.	

ЖОВТЕНЬ: «ЕМПАТІЯ: МІСТ МІЖ «Я» та «ТИ»		
Адміністрація	«Вектор безпеки: аналіз адаптаційних процесів та психологічного клімату» Моніторинговий зріз: Аналіз результатів первинного анонімного анкетування/соціометрії учнів 1, 5, 10-х класів щодо рівня безпеки та адаптації (спільно з психологічною службою). Нарада: «Адаптація новосформованих класних колективів: виявлення зон ризику та прихованої ізоляції». Контроль чергування: Позаплановий контроль дотримання педагогами графіка чергування під час великих перерв та в їдальні.	
Початкова школа (1–4 класи)	Арттерапевтичне заняття «Мій емоційний термометр: що я відчуваю, коли мене ображають»	Класні керівники
Середня школа (5–8 класи)	Перегляд та обговорення короткометражного мультфільму/фільму про токсичну дружбу «Побачити непомітне»	
Старша школа (9–11 класи)	Дискусійний клуб «Культура скасування (Cancel Culture) та цькування у підлітковому середовищі»	
Година спілкування	«Слова, які лікують, і слова, які ранять»	
Соціальний педагог	Правова хвилинка для 7–9 класів «Відповідальність неповнолітніх за вчинення правопорушень»	Вчитель правознавства
Практичний психолог	Заняття з елементами тренінгу для 5–6 класів «Взуй чужі черевики: як зрозуміти однокласника» (емпатія).	
Робота з батьками	Батьківський лекторій (онлайн або очно) «Тривожні дзвіночки: як зрозуміти, що дитина приховує травлю»	
Педагог-організатор	Акція «Слова мають значення»: запуск та координація соціального арт-проєкту « Стіна ввічливості та компліментів » (стенд для анонімних і відкритих записок підтримки між учнями й учителями).	Лідери учнівського самоврядування

	Фотоквест «Емпатія в об'єктиві»: організація командного квесту для учнів 5–8 класів, де діти фіксують на фото емоції, ситуації взаємодопомоги та підтримки у ліцеї. Зактиву ліцею до координації чергування вчителів та старшокласників на перервах у віддалених зонах коридорів.	
Методичне об'єднання (МО) педагогів	Методичний інтенсив: «Ідентифікація прихованих форм цькування (пасивна агресія, бойкот, мобінг) під час навчального процесу та на перервах». (Чек-лист для вчителя: «10 сигналів прихованого булінгу в класі»).	

ЛИСТОПАД: «КІБЕРПРОСТІР ТА АКЦІЯ «16 ДНІВ ПРОТИ НАСИЛЬСТВА»		
Адміністрація	«Правопросвітницька діяльність та забезпечення цифрової безпеки» Взаємодія з батьківською громадськістю: Організація та проведення загальношкільного правового лекторію «Відповідальне батьківство в цифрову еру: правові та психологічні аспекти протидії кібербулінгу». Взаємодія із зовнішніми службами: Узгодження спільного плану заходів із ювенальною превенцією Національної поліції та Службою у справах дітей (до Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства»). Адміністративна перевірка: Контроль стану ведення класними керівниками документації з обліку відвідування (виявлення частих запізнь або пропусків як можливих маркерів цькування).	
Початкова школа (1–4 класи)	Гра-мандрівка «Безпечний інтернет із Патроном» (основи ввічливості в мережі)	Класні керівники, вчителі інформатики
Середня школа (5–8 класи)	Симуляційна гра «Кібер-безпека: що робити з троями, хейтерами та анонімними погрозами	
Старша школа (9–11 класи)	Практикум «Приватність у соцмережах: як захистити особисті дані, фото та уникнути шантажу»	
Година спілкування	Єдиний урок толерантності «Світ без насильства починається з мене»	
Соціальний педагог	Організація зустрічі з Ювенальною поліцією на тему «Кібербулінг та юридичні наслідки»	
Практичний психолог	Воркшоп для педагогів «Алгоритм первинного втручання, якщо ви помітили ознаки булінгу в класі».	
Робота з батьками	Консультативний інтенсив для батьків: «Безпека дитини в ТікТок та Телеграм: межа між турботою та шпигунством»	Пам'ятка-чеклист для батьків
Педагог-організатор	Загальношкільна акція «16 днів проти насильства» — 25 листопада – 10 грудня: Шкільний media-конкурс: Конкурс відеороликів чи Reels/TikToks серед 8–11 класів на тему «Стоп-булінг: погляд мого покоління». Інформаційна акція: Створення та розповсюдження інформаційних карток «П'ять кроків, якщо ти став свідком булінгу».	Учнівське самоврядування (Лідерство)

ГРУДЕНЬ: «ЕТИКА СПІЛКУВАННЯ»		
Адміністрація	Моніторинг етики спілкування та підсумки I семестру Заслуховування підсумків психологічного моніторингу клімату на педраді.	
Початкова школа (1–4 класи)	Акція «Тасмний тасмничий друг» (вправи на здійснення добрих вчинків у класі).	Класні керівники
Середня школа (5–8 класи)	Рольова гра «Як сказати «НІ» і не стати вигнанцем».	
Старша школа (9–11 класи)	Дебати «Чи існує булінг серед дорослих? Мобінг на робочому місці».	
Практичний психолог	Індивідуальні співбесіди з учнями, які схильні до конфліктної поведінки.	
Соціальний педагог	Аналіз запитів «скриньки довіри» та надання індивідуальних консультацій за запитом. Продовження акції «16 днів проти насильства» (до 10 грудня) та участь в заходах Всеукраїнського тижня права «СТОП булінг».	
Практичний психолог	Психологічний практикум «Педагогічна етика та ННС у деескалації конфліктів» (профілактика професійного вигорання та насильницьких методів впливу).	
Педагог-організатор	Розважально-ігровий сектор: проведення другого циклу рухливих ігор «10 веселинок» для початкової та середньої школи. Кінопростір: координація загальноліцейних переглядів тематичних мультфільмів та кінострічок із профілактики цькування.	
Робота з батьками	Круглий стіл із чаєм «Конфлікти між дітьми: як батькам не перетворити їх на війну дорослих».	
Засідання МО (обмін досвідом)	«Практика застосування ненасильницького спілкування (ННС) та відновних технологій у класному колективі». (Скарбничка технік зупинки конфлікту на уроці).	

СІЧЕНЬ: «СТІЙКІСТЬ ТА ПРОТИСТОЯННЯ ТИСКУ»		
Адміністрація	Повторний моніторинг та коригування стратегії Затвердження плану на II семестр: Коригування заходів антибулінгової програми з урахуванням виявлених у I семестрі ризиків. Адміністративна нарада: «Аналіз стану травматизму, конфліктності та відвідування учнів за I семестр: управлінські рішення». Контроль безпечного простору: Інспектування матеріально-технічного стану «сліпих зон» ліцею (освітленість коридорів, санвузлів, наявність замків, стан роздягалень).	
Початкова школа (1–4 класи)	Заняття з елементами казки «Плащ супергероя: як захистити себе та друга від образу».	Класні керівники
Середня школа (5–8 класи)	Заняття з елементами тренінгу «Стійкість до тиску компанії: як мати власну думку».	
Старша школа (9–11 класи)	Воркшоп-лабораторія: «Психологічний імунітет: як тримати власні кордони та розпізнавати маніпуляції»	

	(Формування реальних навичок захисту від психологічного тиску та токсичної комунікації).	
Класні керівники	Бесіда «Взаємовиручка та дружба в нашому класі».	
Соціальний педагог	Видання інформаційного бюлетеня «Куди звернутися по допомогу в кризовій ситуації».	
Практичний психолог	Заняття з арттерапії для зняття емоційного напруження (5–7 класи).	
Робота з батьками	Пам'ятка-розсилка «Як навчити дитину казати “ні” та захищати власні кордони».	
Педагог-організатор	Круглий стіл лідерів учнівського самоврядування: «Формування культури поваги: протидія маніпулятивним впливам, груповому тиску та мові ненависті»– Зимовий ігровий куточок: організація активістами самоврядування турнірів із настільних ігор та вікторин під час перерв у січневій морози.	
ЛЮТИЙ: «ДЕНЬ БЕЗПЕЧНОГО ІНТЕРНЕТУ ТА ПРОТИДІЯ ЦЬКУВАННЮ»		
Адміністрація	Проведення загальношкільного тижня Безпечного інтернету та протидії цькуванню.	
Початкова школа (1–4 класи)	Мульт-урок «Твої віртуальні й реальні друзі: у чому різниця?».	Класні керівники
Середня школа (5–8 класи):	Шкільний квест «Стоп булінг: знайди правильне рішення в ситуації цькування».	
Старша школа (9–11 класи):	Медіаграмотність та інтенсив «Секстинг, фейки та онлайн-цькування: як захистити репутацію».	
Година спілкування	Година дискусії «Жарти, які ображають: де межа?».	
Соціальний педагог	Практикум для учнів 8–9 класів «Адміністративна відповідальність батьків за дії дітей».	
Практичний психолог	Тренінг конструктивного вирішення конфліктів «Як сперечатися без бійки та образ» (8 класи).	
Робота з батьками	Всеобуч «Булінг в Інтернеті: що мають знати батьки про суттєві загрози в мережі».	
Педагог-організатор	Медіакампанія: підготовка лідерами ліцею інформаційних постів для шкільних соцмереж щодо цифрової гігієни та кібербезпеки. Співпраця з психологом: допомога в організації шкільного квесту «Стоп булінг: знайди правильне рішення в ситуації цькування» для 5–8 класів.	
Засідання МО (обмін досвідом)	Практикум-воркшоп: «Кібербезпека та етика педагога в цифровому просторі: як реагувати на випадки онлайн-цькування учнів або вчителів» (Пам'ятка алгоритму реагування на кібербулінг у шкільних чатах).	

БЕРЕЗЕНЬ: «ТОЛЕРАНТНІСТЬ ТА ПОВАГА ДО ВІДМІННОСТЕЙ»		
Адміністрація	Правовий вектори та робота з батьками Нарада при директорові: «Дотримання педагогічної етики та алгоритму дій працівників ліцею у разі виявлення ознак булінгу чи дискримінації».	
Початкова школа	«Казка про кольорових їжачків: чому бути різними — це цікаво» (1–2 класи);	Класні керівники

(1 – 4 класи)	Заняття з елементами арт-терапії : «Таємниця міцної дружби: де ховаються «невидимі» образи?» (3–4 класи): Загальношкільна арт-акція «Дерево нашого класу: різні листочки — одне коріння» (Творча майстерня (створення плаката; зміст: кожна дитина вирізає та розмальовує свій «долоньку-листочок» із власними захопленнями чи рисами і клеїть на спільне дерево класу. Візуалізація єдності та поваги до різноманіття).	
Середня школа (5–8 класи):	Урок рівності «Люди з особливими потребами поруч із нами: як спілкуватися без бар'єрів».	
Старша школа (9–11 класи)	Форум-театр «Дискримінація та стереотипи: як вони породжують насилля».	
Година спілкування (1 – 11 класи)	«Повага до чужої думки та зовнішності».	
Соціальний педагог	Просвітницька бесіда про запобігання дискримінації дітей із ООП.	
Практичний психолог	Семінар для вчителів «Профілактика емоційного вигорання педагога як умова здорового клімату в ліцеї».	
Робота з батьками	Відкрита лекція «Як виховати в дитині повагу до інакшості інших дітей».	
Педагог-організатор	Форум-театр: координація та допомога учнівському активу в постановці інтерактивного форум-театру «Дискримінація та стереотипи: як вони породжують насилля» для старшокласників.	

КВІТЕНЬ: «САМОРЕГУЛЯЦІЯ ТА КЕРУВАННЯ ЕМОЦІЯМИ»		
Адміністрація	Засідання Комісії з розгляду випадків булінгу (за потреби) або профілактична перевірка.	
Початкова школа (1–4 класи)	Ігровий практикум «Вгамуй дракончика: вчимося долати гнів без кулаків».	Психологічна служба, класні керівники
Середня школа (5–8 класи)	Тренінг саморегуляції «Екологічна розрядка: як виплеснути агресію без шкоди для оточуючих».	
Старша школа (9–11 класи)	Психологічна майстерня «Стресостійкість під час підготовки до іспитів та протидія цькуванню через успішність».	
Практикум для учнів	Година рефлексії «Як впоратися зі злістю та образливими словами».	
Соціальний педагог	Консультації сімей, які потребують підвищеної соціально-педагогічної уваги.	
Практичний психолог	Практикум для підлітків «Самооцінка: як не залежати від думки булерів» (5 – 6 класи).	
Робота з батьками	«Емоційний інтелект дитини: як допомогти при сплесках підліткової агресії».	
Педагог-організатор	Простір емоційного розвантаження: організація на великих перервах зон експрес-арттерапії (спільне малювання «нашого настрою» на великих ватманах у коридорах, ліпка з пластиліну, тощо).	
Засідання МО (обмін досвідом)	Методична панорама: «Формування інклюзивного та толерантного середовища: профілактика булінгу щодо дітей з ООП та дітей у СЖО» (Алгоритм адаптації виховних заходів під потреби дітей з ООП).	

ТРАВЕНЬ: «ПІДСУМКОВИЙ МОНІТОРИНГ ТА ЛІТНЯ БЕЗПЕКА»		
Адміністрація	Підсумкове засідання Комісії з розгляду випадків булінгу: підбиття підсумків роботи за рік, аналіз динаміки змінення психологічного клімату. Включення розділу «Створення безпечного, ненасильницького освітнього середовища та протидія булінгу» до щорічного звіту керівника закладу освіти перед громадськістю. Формування робочої групи для розробки та оновлення Антибулінгової стратегії ліцею на наступний 2027/2028 навчальний рік.	
04.05.-2027	Заходи з нагоди Міжнародного дня протидії булінгу (4 травня) «Школа без булінгу: простір безпеки, взаємоповаги та емпатії». Гасло: «Твоя підтримка — чийсь щит. Будь тим, хто захищає, а не тисне!»	
Початкова школа (1–4 класи):	Свято дружби «Дякую тобі, мій однокласнику!» (обмін листівками вдячності).	Класні керівники Учнівське самоврядування, педагог-організатор
Середня школа (5–8 класи)	Створення підсумкового відеоролика чи флешмобу «Новоселицький ліцей проти булінгу».	
Старша школа (9–11 класи):	Відкрита панельна дискусія «Безпечна школа: що ми змінили цього року і що варто покращити».	
Година спілкування	«Наші спільні перемоги за рік. Правила безпечного спілкування влітку».	
Соціальний педагог, практичний психолог	Діагностично-моніторинговий напрямок (спільна робота) - Анонімне анкетування «Рівень безпеки та психологічного комфорту в ліцеї» (5 – 11 класи; оцінка мікроклімату в колективах наприкінці навчального року, виявлення прихованих ризиків цькування та оцінка динаміки порівняно з початком року). - Підсумкова самооцінка освітнього середовища: Проведення підсумкового моніторингу за показниками безпеки, комфортності та інклюзивності закладу за II семестр.	
Соціальний педагог,	Аналітично-звітний блок (Спільно з адміністрацією) - Складання підсумкового звіту: (Підготовка підсумкового аналітичного звіту про виконання «Плану заходів щодо запобігання та протидії булінгу» за 2025/2026 навчальний рік. Узагальнення матеріалів для педагогічної ради: - Висвітлення результатів річного моніторингу безпечного середовища та розробка рекомендацій на наступний навчальний рік. - Профілактичні бесіди з учнями «групи ризику»: - Індивідуальна робота з дітьми, схильними до девіантної поведінки чи конфліктів.	
Практичний психолог	- Аналіз результатів діагностики та виявлення «групи ризику»; учнів із високим рівнем тривожності або статусом «відторгнених».	
Педагог-організатор	Фінальний творчий проєкт: режисура та координація зйомок підсумкового відеоролика ліцею або проведення масштабного танцювального флешмобу «Новоселицький ліцей проти булінгу». Проведення учнівського самоврядування та оцінювання роботи шкільного «Патруля Дружби» за рік.	

Робота з батьками:	Інформаційна пам'ятка для батьків «Безпечні канікули: як зберегти довірливі стосунки з дитиною під час відпочинку».	
---------------------------	---	--